

Kontor i *Studiestræde 1* har anbragt en Skrivemaskine, hvor enhver, for meget billige Penge, kan faa smukt afskrevet: Cirkulærer, Oversættelser o. s. v. o. s. v. Den benyttes af Kvinder.

Fredsadressen.

Da mange har ytret Ønsket om at underskrive Fredsadressen, har man forlænget Fristen for den endelige Inddragelse af Adressen til 1. Marts. Derimod ønsker man nu at indsende de undertegnede Lister til Regeringen, Underskrifterne er allerede i et temmelig betydeligt Antal.

De, der altsaa fremdeles ønsker at arbejde for Adressen, kan henvende sig til Fru Johanne Meyer, Naboløs 4.

Camilla Collett-Festen.

Norsk „Dagblad“ fortæller:

Der var fuldt Hus i Studentersamfundets Lokaler til C. Collett-Festen. Ca. 500 Mennesker af alle Lejre havde samlet sig for at fejre den alderstegne Forfatterinde.

Fru Collett saa sikkert her blandt de bestjernede Herrer og de galaklædte Damer mange, hun ikke vilde fundet samlet ved en Fest for sig her i Kristiania bare for nogle Aar siden. Hun kunde vistnok sige med sin Broder de vemodige Ord:

Nu, da jeg blegner,
Buster man gør,
og Portrætter man tegner.

Selv denne sene Anerkendelse og Forstaaelse maa det dog have glædet den gamle Forfatterinde at finde hos et Selskab, der ellers ikke egenlig staar de aandelige Bevægelser i vort Land nær.

Ved Halvmitiden indfandt Hædersgæsten sig og førtes gennem Forsamlingsværelserne af *Henrik Ibsen*. Parret fulgtes af Indbyderne, Familien m. fl.

Man marcherede derpaa under Musik ind i den store Sal, hvor der var dækket ved to lange Borde. Paa Scenen, der var dekoreret med Grønt, og hvorover Camilla Colletts Navnetræk med Titlerne paa hendes vigtigste Værker var anbragt, var Orkestret placeret.

Rundt de lange Borde opstod der en Stund en livlig Kamp for Tilværelsen. Der var imidlertid rigeligt til alle, saa der snart faldt Ro over Gemytterne.

Efter at Souperen var indtaget, samledes de fleste i Sideværelserne, hvor man ved Vinduerne oppebiede Fakkeltøget. Da det skimtedes, stod man paa Borde og Stole over hinanden for at faa det at se. Det tog sig ogsaa glimrende ud i den mørke, snetunge Aften. Og der jubledes fra den talrige forsamlede Folkemasse, der viftedes fra Vinduerne, Faklerne svingedes og gnistrede, da Camilla Collett ved Ibsens Side viste sig ved et Vindu.

I Forværelset lige mod den store Trappeopgang modtog Fruen derpaa en Deputation fra Studenterne, paa hvis Vegne Studentersamfundets Formand Advokat *Lumholtz* talte. Fra Trappehvelvingen hilste Studenternes Sangere Fruen med „Norges bedste Værn og Fæste“ og et Par andre Sange.

Fruen takkede bevæget for den viste Opmærksomhed.

Bordene var imidlertid ryddede for Desserten, og man drog atter ind i Salen. Før Desserten indtoges, fik man et Musiknummer af Fru *Erika Nissen*.

Ved Desserten, der bestod af Kage, Frugt, hede Vine og Champagne, tog Prof. *Lorentz Dietrichson* Ordet og holdt Festtalen. Han ytrede, at nys havde de Unges Sang og Tale lydt. Denne unge Jubel havde sin Ret, men han vilde slaa paa Lyrens dybere Streng. Thi ingen vidste som han, at Fru Colletts Liv ikke blot havde været et Liv i Lyst. Han havde siddet hos hende i Stunder, da Ensomheden og Forladtheden omgav hende og Bitterheden strømmede ind paa hende. Thi hun havde faaet Geniets Vugge-gave, og til Geniet havde det altid lydt: Gaa alene! Gaa alene, og gaa fremad, selv om det stod foran en Afgrund.

Store Ting var knyttede til hendes og hendes Familjes Kampe. Norges Selvstændighed og Universitetets Grundlæggelse var knyttet til hendes Faders Minde. I hendes Broders Personlighed var virkeliggjort det unge Norges Frihedskamp. Hendes eget Navn var det første hos os i Kampen for Kvindens Ret.

Nu saa hun det lysne. Hun havde ikke Solen bag sig men foran sig. Det lyste i Aften imod hende fra hundrede unge Kvindøjne, med Taknemlighedens og Kærlighedens Ild.

Taleren skulde dog ikke egenlig bringe Fruen Kvindernes Tak, skønt enhver fuldbaaren Mand nu forstod, at Kvindens Frigørelse ogsaa var den sande Frigørelse for Manden.

Det var særlig for hendes Bidrag til vort Lands *Literatur*, Taleren vilde takke. Hun havde formet vort Sprog, saa det føjede sig som Huden om Musklerne. Hun havde været den store Formidler i vor Literatur: først Formidleren mellem Wergeland og Welhaven, dernæst mellem Manden og Kvinden og mellem den yngre og ældre Slægt.

Taleren vilde til Tak herfor flette en liden Krans om hendes Pande. Først vilde han tage en Rose fra en ikke ganske torne-fri Grav, fra hendes Broder Henriks. Den Rose sagde:

Sandheds Sag
sejrer kun i Nederlag.

Dernæst vilde han tage et lidet Laurbærblad fra hendes Vens og hendes Broders store Modscanders Urtegaard. Dette Blad var Welhavens Digt om Stenen, der ruller ned gennem Uren og paa sin Vej knuser en Øglenakke.

Endelig vilde Taleren sammenbinde Rosen og Lauren med et Ord af en Verdensdigter, med Goethes Ord:

• Wer seiner Zeit genug gethan,
der hat gelebt für allen Zeiten.

Talen ledsagedes af Hurraer og Fanfarer. Dernæst talte Fru *Ragna Nielsen* paa Kvindernes Vegne:

Alt, hvad Norden ejer af Kultur, sender i Dag sin Tak til *Camilla Collett*, Norges Madame de Sevigne. Man takkede hende for hendes Indflydelse paa Literaturen og Stilen, og den Tak var fortjent og oprigtig. Men der lød ogsaa en anden Tak i Dag, der ikke var mindre dybtfølt: Kvindernes for, hvad hun havde gjort for dem.

Der sad endnu nogle af de Kvinder gemt i Krogene, der havde faaet Lidelsen til Vuggegave, Resignationen til Livshaab og

den stumpe Passivitet til Livsførelsens Grundlov. De havde lært, at Evner hos Kvinden var en Naturens Taktløshed, der kun kunde undskyldes, om hun gav dem i Arv til Sønner. De havde faaet Ægtestanden til Brødstudium. Deres eneste Opgave var at spille i Ægteskabets Lotteri, men det store Lød kom saa sjældent. Alle disse ældre Kvinder er komne ud af at leve efter deres Natur. Melankolien prægede dem med et Fælles-træk, fordi de følte, at noget i deres Natur var blevet forkrøblet.

Vore Mødres Resignation fødte vor Opposition. Vi vilde have Friheden, Arbejdet, ikke Melankolien. Og vi har haft den Lykke at føle vore Evner brugte, mærke dem vokse. Vi har formelig følt, at han, som gav os dem, har nikket til os og sagt: Vel gjort, Du tro Tjener; har Evnerne kanské mangel Gang ikke været saa store, Du har dog været tro over lidet.

Vi har dog i alt Fald faaet et Glimt at se af det forjættede Land, om vi end ikke har naaet det helt.

Men Hilde er kommet, Fru Collett! Hendes Moders Opposition er blevet hendes urokkelige Tro paa sig selv. Hun forlanger det altsammen: Kærlighed, Frihed, Arbejde, Lykke.

Hun vil faa, hvad vi har savnet, og da vil hun sige til Fru Collett, sødt og kærligt, som bare Hilde kan sige det:

Alt, hvad dit Mod har bestraalet,
alt, hvad dit Mismod har dugget,
nu har det Vækst.

Saa vil tre Generationer takke Fru Collett fordi hun bragte Glæden ind i Kvindernes Liv.

Den aandfulde, udmærket holdte Tale hilstes med stor Jubel.

Paa Æresgæstens Vegne greb hendes Søn, Professor *R. Collett* Ordet, idet han oplæste hendes Tak i følgende Ord:

„Da jeg først modtog Indbydelsen til den Fest, som har samlet os her i Aften, vakte det, jeg maa ærlig bekende det, stærke modstridende Følelser, næsten Forskrækkelse. En Fest for mig, her i vor By, hvordan skal det forstaas? En Mindefest? en Fortidens? Var det de Gamle, som jeg nu snart i et halvt Aarhundrede ofte haabløst havde kæmpet imod, og som nu, træt som jeg selv var det, opgav Kampen? Var det de Gamle, som havde stevnet mig til et Møde, en Afskedsfest altsaa? Uvis og raadløs stod jeg der. Da sagde den Mand, der havde stillet sig i Spidsen for Indbydelsen: Et Afskeds-møde med de Gamle? ja, giv kun Festen dette Navn. Men der er ogsaa noget andet. Det er Velkomstens, det er den nye Tid, der hilser Dem velkommen. Den nye Tid, der kommer med sine lyse, lykkevarslen-Forjættelser, det er denne Tid, De tilhører, det er den, der vil modtage Dem. Saaledes talte min Indbyder til Festen, og en forunderlig Virkning gjorde disse Ord paa mig.

Det god nyt Liv i min Sjæl, jeg fik Mod til at være med, til dette Stævne maatte jeg møde.

Og takke maa jeg nu et naadigt Forsyn, der forunder mig at opleve et saa glædeligt Varsel om, at mine Bestræbelser ikke har været spildte. De er ikke længer hjemløse, haanligt afviste; en Fremtid, maaske nær Fremtid, vil optage dem, værne om dem, bygge videre paa dem. Og takke maa jeg de mange, Mænd og Kvinder, for,